

jeg, men jeg gentager: Den ærede Forespørger har ikke givet sin Forespørgsel en saadan Form eller indladt sig paa en saadan Tone — selv om han har maattet underlægge sin Forespørgsel med Eksempler, som i det mindste han er forpligtet til at tro paa indtil videre — som et Par ærede Medlemmer have gjort senere. Jeg for mit Vedkommende vil baade paa Hærens og Befolkningens Vegne nedlægge en absolut Protest mod, at man benytter en Lejlighed som denne — det af Forespørgeren fremdragne være nu begrundet eller ikke — til i sin Almindelighed at lægge hele Befalingsmændenes Virksomhed i den Grad for Had, som det er sket her. Jeg finder der upassende og liggende langt under det Niveau, som man har Ret til at fordrage iagttaget, da det jo dog er vore Sønner, det drejer sig om, saavel naar man taler om Befalingsmændene som om de menige.

J. H. Jensen: Det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage) havde opfattet mig saaledes, at jeg mente, at det var ved alle Batailloner ganske i Almindelighed, at Underofficerer og Officerer optraadte paa brutal Maade over for de underordnede, men dette har jeg hverken tænkt eller udtalt — ingenlunde. Jeg har kun sagt, at der var flere Steder end i Viborg, hvor de gjorde det, og jeg tror at turde sige, at alle Steder, hvor de have en Oberstløjtnant af lignende Beskaffenhed, som der er Grund til at antage, at Oberstløjtnant Sønderøxe i Viborg er, kan man frygte for lignende Tilstande som i Viborg. Efter hvad der hidtil foreligger, er det vor Pligt at tro, at hvad der er fremdraget om ham, er sandt. Skulde Fremtiden vise det modsatte, skal jeg være den første til at tilbagekalde mine Udtalelser. Jeg tror, at der er flere Steder end Viborg, hvor der trænges til at blive ryddet op. Jeg har navnlig fremdraget Dragonerne i Randers. Over for den ærede sidste Taler, som synes at være saa begejstret for Officererne, skal jeg sige i Anledning af hans Bemærkning om, at Bladene optage Skrivelser, at i det af mig nylig fremdragne Tilfælde har man faaet et sørgeligt Bevis for, hvilke Følger det har at fremdrage i Bladene, hvad der sker ved Bataillon. Skønt Autoriteterne have maattet indrømme, at den paagældende ikke har fremdraget et eneste Ord, som ikke var sandt, er saa at sige hans hele fremtidige Velfærd ødelagt ved den Straf, som han har udstaaet. Naar det ærede Medlem

mente, at det ikke var noget graverende Ord, som denne Oberstløjtnant var kommen med, skal jeg sige, at hvis blot det er sandt, at han er fremkommen med de to Sætninger, som Forespørgeren har fremdraget, vilde, hvis jeg havde været Rekrut under denne Oberstløjtnant, og han var kommen med disse Sætninger til mig, at jeg vilde blive behandlet med Jærnhand, at jeg vilde blive straffet haardt, og at Straffen vilde følge mig hele Livet, min Fædrelandskærlighed have faaet et Grundstød, og jeg tror, at det er gaaet mange Rekrutter paa samme Maade. Kun den Befalingsmand, som behandler sine underordnede velvillig, kan nære Haab om at bevare og udvikle Fædrelandskærligheden hos dem. Hvor der gaas frem med Brutalitet og Inhumanitet, vil Fædrelandskærligheden blive nedbrudt, og det staa vi os ikke ved.

Busk: Det var navnlig den sidste Bemærkning, som det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (M. Madsen) kom med, som gav mig Anledning til at bede om Ordet, ellers skulde jeg ikke have ulejliget det høje Ting igen. Men det skal dog ikke lykkes det ærede Medlem i Kammeraderiets Aand at paadutte os, at vi have sagt noget, som vi aldrig have tænkt eller sagt. Rigsdagstidenden vil ogsaa vise, at vi ikke have sagt det. Men da jeg har faaet Ordet, skal jeg tillade mig at sige et Par Ord over for et Par andre af hans Bemærkninger. Det ærede Medlem udtalte for et Øjeblik siden, at her saa man Følgerne af Agitationen her i Landet mod Forsvarssagen. Det var Frugterne, de sørgelige Frugter, at vi fik saadan en Forhandling som denne her i Dag. Det ærede Medlem maa staa i en meget daarlig Berøring med det Folk, han repræsenterer, naar han kan bruge dette Udtryk. Naar vi have protesteret mod den Forsvarsagitation, som de Herrer have rejst, og som de have opretholdt ved grundlovstridige Midler, og naar vi have agiteret imod dette, har det aldrig været vor Hensigt at agitere mod virkelig sand og opriktig Fædrelandskærlighed. Og den Erfaring har jeg for mit Vedkommende gjort i vort Folk, at til Trods for, at de Herrer have agiteret for Forsvarssagen paa et grundlovstridigt Grundlag og have opretholdt Agitationen ved grundlovstridige Handlinger og derved mod deres Vilje have ødelagt meget i vort Folk, har vort Folk dog gennemgaaende bevaret en virkelig Kærlighed til Fædrelandet. Men det